

21095 – Política i Sistemes Educatius

Professor: Josep M. Masjuan

6 crèdits

Optativa Segon Cicle

Curs 1999/2000

2n quadrimestre

POLITQUES I SISTEMES EDUCATIUS (Programa provisional)

Professor: Josep M. Masjuan

Objectius: L'objectiu del programa és facilitar als estudiants el marc d'anàlisi per a l'estudi sociològic de les polítiques educatives i l'aplicació concreta d'aquest marc a l'estudi de les polítiques educatives desenvolupades en l'Estat Espanyol.

1. L'ESTAT I EL SISTEMA EDUCATIU

- 1.1. La formació dels sistemes educatius
- 1.2. Les teories de l'Estat i el sistema educatiu
- 1.3. La política educativa com a política social
- 1.4. La mercantilització de l'educació.

2. L'ANALISI SOCIOLOGICA DE LA POLITICA EDUCATIVA

- 2.1. Un marc teòric de la política educativa a partir de les contradiccions del capitalisme.
- 2.2. La lògica constitutiva de les polítiques educatives. Grups d'interés i lògica d'intervenció de l'estat.
- 2.3. La reforma educativa com a discurs de regulació social.
- 2.4. La política educativa en la semiperifèria: Estat i educació en els països del Sud d'Europa.
- 2.5. L'avaluació sociològica de la política educativa.

3. LA POLITICA EDUCATIVA ESPANYA FINS A 1970

- 3.1. La construcció del sistema educatiu en el segle XIX. L'evolució de la relació Església-Estat.
- 3.2. L'evolució del sistema educatiu espanyol al segle XX. De l'obscurantisme al model de la segona república. L'educació sota el franquisme: etapes.
- 3.3. El cas de Catalunya. L'educació a principis del segle XX. L'impuls educatiu de l'Ajuntament de Barcelona. L' 'Escola Moderna'. El projecte educatiu del CENU.

4. 1970-1977: MODERNITZAR EL SISTEMA EDUCATIU. LA LEY GENERAL DE EDUCACION Y LA 'CONTRARREFORMA'.

- 4.1 La crisi de legitimació de l'estat franquista i l'aprovació de la LGE.
- 4.2. Els plantejaments de la LGE. El concepte d'igualtat d'oportunitats.
- 4.3. La pressió sobre l'estat i la contrarreforma educativa. Les subvencions a l'ensenyament privat.

5. 1977-1982: DEMOCRATITZAR EL SISTEMA EDUCATIU. LA POLITICA EDUCATIVA DE LA UCD I EL MODEL EDUCATIU DE LA CONSTITUCIO

- 5.1. Els dèficits educatius al final del franquisme. Els intents de consens en l'etapa de la transició: les subvencions a la creació de centres escolars.
- 5.2. Els pactes educatius i el model resultant: la negociació entre els partits polítics.
- 5.3. L'emergència dels sindicats educatius i les seves reivindicacions. El bloqueig a la política educativa de UCD.
- 5.4 La política educativa de la UCD. Els problemes del model funcionarial i la qüestió autonòmica. La controvèrsia sobre la LOECE. La polarització entre dos models d'ensenyament. El fracàs de la LAU.

6. 1982-1985 : LA POLITICA EDUCATIVA D'IGUALTAT EN EL SISTEMA EDUCATIU.

- 6.1. Els plantejaments educatius del PSOE.
- 6.2. La LRU: característiques i aplicació. La democratització de la Universitat.
- 6.3. El model educatiu de la LODE: la regulació de la participació en l'educació com a servei públic. La polarització entre dreta i esquerra durant la tramitació i aprovació de la LODE. Les posicions dels actors educatius: l'especialització de les demandes entre els sindicats i els moviments de renovació pedagògica.
- 6.4 Un exemple del desplegament de l'estat paral·lel: el desplaçament i aplicació de la LODE.

7. 1985-1995: LA POLITICA EDUCATIVA D'UNIFICACIO DEL SISTEMA ESCOLAR. LA LOGSE I EL CANVI CURRICULAR.

- 7.1. La reforma de l'ensenyament secundari i la seva polèmica aplicació
- 7.2. Les forces definidores de la reforma educativa: la política educativa europea i el discurs de la qualitat de l'ensenyament.
- 7.3. Les contradiccions en el canvi curricular: comprensivitat i flexibilitat.
- 7.4. Canvis recents en la política educativa espanyola: autonomia o mercantilització. La LOPEG.

8. LA POLITICA EDUCATIVA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA.

- 8.1. La relació entre el sector públic i privat. El procés de matriculació. Les reaccions dels agents socials.
- 8.2 La política lingüística: etapes. Grups d'interés i llengua escolar. Avaluació de resultats.
- 8.3. El desenvolupament curricular i la reforma. La política de professorat. Posició dels agents socials.
- 8.4 El desenvolupament de la política universitària. Descentralització i Privatització.
- 8.5 La política amb l'Escola Rural

9. ALGUNS ASPECTES D'ACTUALITAT DE LES POLITIQUES EDUCATIVES.

9.1. Les polítiques en el terreny de la multiculturalitat.

9.2. Els tres sistemes de Formació professional i la seva interrelació: Els Certificats de professionalitat. L'avaluació de les competències educatives.

9.3. Les polítiques contra el fracàs escolar i la inserció laboral dels joves. La Garantia Social.

9.4. La societat de la informació: conseqüències per les polítiques educatives.

BIBLIOGRAFIA BASICA

Martín Carnoy (1986). Educación Economía y Estado. En Educación y Sociedad n. 3 pág 7 a 52.

Roger Dale (1989). The State and Education Policy. Open University Press: Milton Keynes.

Carlos Lerena (1976). Escuela Ideología y clases sociales en España. Barcelona: Ariel.

C. Offe. (1990) Contradicciones en el Estado del Bienestar. Madrid: Alianza

Th. S. Popkewitz (1994). Sociología política de las reformas educativas. Madrid: Morata.

Manuel Puelles (1986). Educación e ideología en la España contemporánea. Barcelona: Labor. (Hi ha edicions més recents)

Aquesta bibliografia serà complementada tant amb llibres com amb articles de revista a l'inici del curs.

PROCEDIMENT D'AVALUCIO

L'avaluació es farà sobre la base d'un examen a final del quadrimestre i un treball analitzant una política educativa. Les dues parts contenen el 50% però s'han d'aprovar les dues.